

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prognose for planteproducenternes økonomiske resultater 2011-2013

Marts 2012

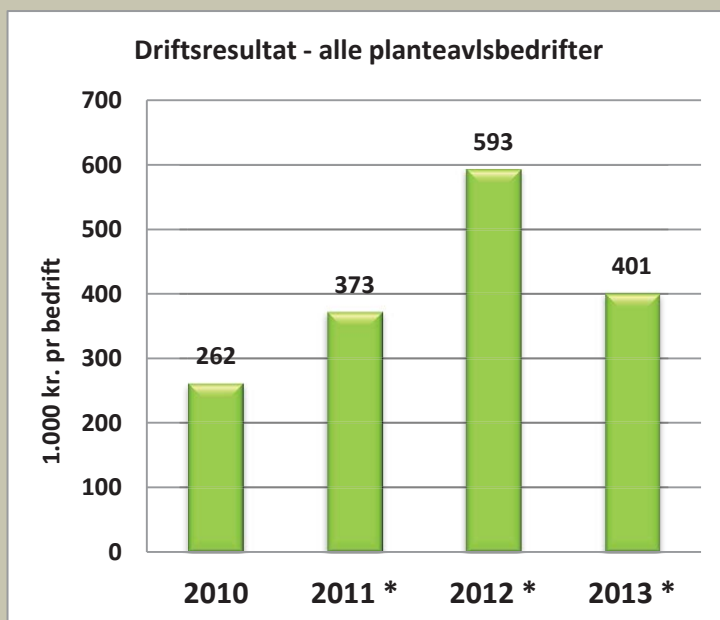
Indhold

Sammendrag	2
Tidligere prognoser	3
Resultatopgørelse.....	3
Alle heltids planteavlsbedrifter	3
Investeringer, gæld, finansiering og aktiver	5
Følsomhedsanalyse.....	5
Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger	6

Sammendrag

Driftsresultaterne for 2011 bliver noget bedre end i 2010. Det ser ud til, at der vil ske en forbedring af driftsresultatet på godt 100.000 kr. pr. bedrift. Prognoseerne for 2012 tyder på en forbedring på over 200.000, som forventes at falde lidt tilbage i 2013. Alt i alt en positiv udvikling. Man skal dog være opmærksom på, at driftsresultatet skal dække betaling for egen arbejdsindsats, personlig skatter og forrentning af den investerede egenkapital. Så selvom der er et positivt driftsresultat, er det ikke ensbetydende med, at indtjeningen er tilstrækkelig til at dække alle omkostninger.

Denne prognose er forbundet med stor usikkerhed, da resultaterne og fremskrivningen er sket på grundlag af foreløbige regnskaber for 2011. I alt er der 178 foreløbige regnskaber for 2011. Totalt forventes, at der vil være knap 1.000 regnskaber, når alle er indberettet.

Kontakt: Landskonsulent *Erik Mægaard*

T+45 8740 5577, M +45 2033 5651, E erm@vfl.dk

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af udgivelsen.

Tidligere prognoser.

I december 2011 blev der udarbejdet en prognose over de forventede økonomiske resultater for planteavlsbedrifter for 2011, 2012 og 2013. De forventninger, der i december 2011 var til driftsresultatet for 2011, er nedjusteret. De foreløbige regnskaber for 2011 tyder på, at resultatet for 2011 bliver ca. 200.000 mindre end vurderet i december 2011.

Dette skyldes især, at bruttoudbyttet er blevet lavere end det forventedes i december. De priser, der var på korn i efteråret 2011 er ikke helt blevet opnået af alle og værdisætning af korn på lager var anderledes end der blev skønnet.

Resultatopgørelse

Nærværende analyse indeholder en prognose over de forventede økonomiske resultater for heltidsplanteavlsbedrifter.

Alle tal for 2010 er baseret på afstemte og vægtede årsrapporter for 2010. Der indgår 980 årsrapporter, der i henhold til Danmarks Statistik kan vægtes til at repræsentere alle heltidsplanteavlsbedrifter – svarende til 2.528 bedrifter. Tallene for 2011 er baseret på foreløbige årsrapporter for 2011. I alt er der pt. 178 årsrapporter, der indgår i analysen. Da disse årsrapporter ikke nødvendigvis er fuldt repræsentative for alle heltidsplanteavlsbedrifter, er tallene for 2011 forbundet med en relativ stor usikkerhed.

Ud fra forventede udbytter og priser mv. (se bilag 1) er det forventede driftsresultat for 2012 og 2013 fremskrevet.

Alle heltids planteavlsbedrifter

I tabel 1 er vist produktionsomfang og hovedresultaterne for alle planteavlsbedrifter. Den gennemsnitlige planteavlsbedrift omfatter et dyrket areal på 161 ha i 2010 – heraf forpagtes 54 ha, således at der ejes omkring 107 ha. Hertil kommer at den gennemsnitlige planteavlsbedrift har en mindre husdyrproduktion i form af slagtesvin, lidt søer, ammekvæg mv.

Det ses at bruttoudbyttet fra 2010 til 2011 forventes at stige med 375.000 kr. svarende til godt 14 %. Bruttoudbyttet fra planteproduktionen alene forventes at stige med 293.000 kr. svarende til 16 %. Bruttoudbyttet for 2012 forventes at stige yderligere med næsten 10 % i forhold til 2011 og forventes at falde med 5 – 6 % i 2013 i forhold til 2012.

Stykomkostningerne stiger en del fra 2010 til 2011, nemlig 153.000 kr. svarende til over 20 %. Der har været stigende gødningsudgifter, udgifter til såsæd mv. Dette medfører, at det gennemsnitlige dækningsbidrag er steget med 222.000 kr. svarende til knap 12 %.

Tabel 1. Resultatopgørelse for alle planteavlsbedrifter - heltid

	2010	2011	2012	2013
Produktion				
Antal producerede slagtesvin	205	209	213	218
Areal, ha	161	172	176	179
I 1.000 kr.				
Bruttoudbytte	2.599	2.974	3.242	3.120
heraf mark	1.830	2.123	2.366	2.226
heraf andet	769	851	877	894
Stykomkostninger	-728	-881	-890	-913
heraf mark	-517	-636	-646	-663
heraf andet	-211	-245	-244	-250
Dækningsbidrag	1.871	2.093	2.352	2.207
heraf mark	1.313	1.487	1.720	1.563
heraf andet	558	606	633	644
Kontante kapacitetsomkostninger	-966	-1.074	-1.116	-1.156
Afskrivninger	-327	-338	-339	-340
Resultat af primær drift	578	681	898	711
Afkoblet støtte	371	382	390	397
Finansieringsudgifter i alt	-687	-691	-694	-707
Driftsresultat, landbrug	262	373	593	401
Heraf konjunktur	-5	32	-6	-
Likviditet før investeringer	336	475	769	621

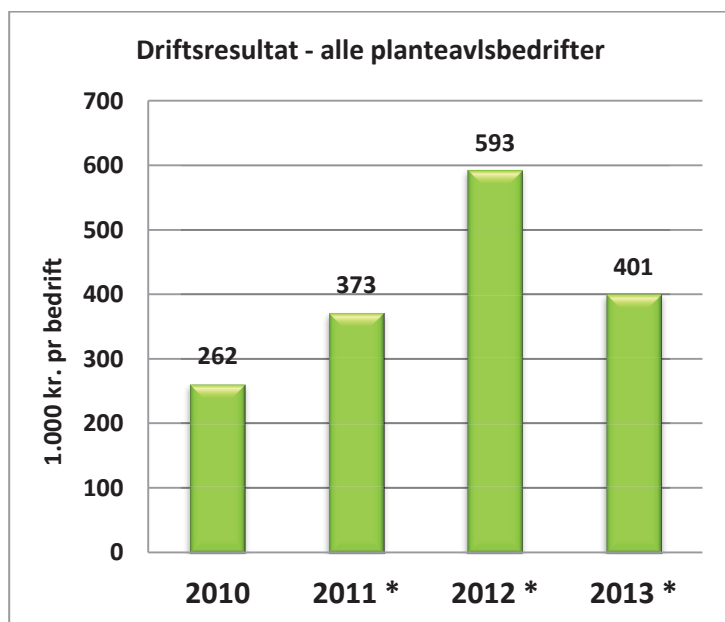
Kapacitetsomkostningerne er steget med 11 % fra 2010 til 2011. Der har dog samtidig været en stigning i produktionen på over 6 %. Men alligevel er det ikke lykkedes at holde kapacitetsomkostningerne i ro. Dette skyldes især en kraftig stigning i udgifter til energi, der er steget hele 28 %. Et andet forhold, der trækker kapacitetsomkostningerne op, er, at der er meget beskedne investeringer i bl.a. maskiner, som naturligt vil medføre stigende vedligeholdelsesomkostninger.

I forventningerne indgår en fortsat forventning om en stigning i stykomkostningerne, og at kapacitetsomkostningerne stort set følger prisudvikling og udvidelsen af produktionen.

Alt i alt forventes Driftsresultatet at stige med 111.000 fra 2010 til 2011, at stige med 220.000 fra 2011 til 2012 og at falde lidt i 2013 – nemlig 192.000 kr.

For de gennemsnitlige heltids planteavlsbedrifter er der en positiv likviditet før investering på 336.000 kr. realiseret i 2010, stigende til 769.000 i 2012, og et mindre fald i 2013 til 621.000 kr. Dette skal sammenholdes med, at afskrivningerne i gennemsnit er på ca. 330.000 kr. om året. Der burde således være plads til at investere lidt mere end afskrivningerne, uden at det skulle være nødvendigt med optagelse af flere lån. Dette gælder for gennemsnitsbedriften. Der vil være mange bedrifter, der på trods af en gunstig udvikling i priser vil have et lånebehov i 2012 til at dække nødvendige investeringer og den løbende drift.

Figur 1. Udvikling i driftsresultater – gennemsnit for alle planteavlsbedrifter

Investeringer, gæld, finansiering og aktiver

Investeringerne var i 2010 på 639.000 kr. – et fald på over 200.000 kr i forhold til 2009. Investeringerne forventes at blive holdt på samme lave niveau i de kommende 2-3 år, dels fordi indtjeningen ikke er tilfredsstillende, og dels fordi det for mange er vanskeligt at skaffe kapital.

Planteavlsbedrifterne havde i 2010 en gæld på godt 14 mill. kr. og en egenkapital på knap 12 mill. kr. Over 70 % af gælden er variabelt foretede lån. Af disse er 2/3 i udenlandsk valuta bl.a. Euro.

Renteudgifterne var i både 2010 og 2011 relativt lave – men der er realiseret et tab på gæld og finansaktiver på over 100.000 kr.

Følsomhedsanalyse

Da enhver prognose er forbundet med stor usikkerhed, er der gennemført en enkel følsomhedsanalyse overfor kornpriser mv. Hvis kornpriserne bliver 10 % bedre end forudsat – det svarer til en pris på foderhvede i 2012 på 145 kr. pr hkg. som gennemsnit for 2012, forbedres driftsresultatet med godt 200.000 kr. Der forudsættes dog at alle priser på plantevarer er 10 % højere end forudsat i selve prognosen..

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen for år 2011-2013 bygger på forudsætningerne gengivet i Tabel 1.

Tabel 1: Prisforventninger

	2009	2010	2011	2012*	2013*
<i>Mælkeproduktion</i>					
Mælkepris (kr./kg standard mælk)	2,10	2,37	2,64	2,55	2,50
Mælkeydelse pr. ko (stigning i pct. p.a.)	1,00	1,00	-1,00	1,00	1,00
<i>Svineproduktion</i>					
Svinekød (kr./kg)	9,33	9,83	10,70	11,04	11,55
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	328	337	358	385	397
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	192	203	211	231	241
Grise pr. årssø	27,5	28,2	28,7	29,3	29,9
<i>Planteproduktion</i>					
Foderhvede (kr./hkg.)	91	98	145	132	135
Foderbyg (kr./hkg.)	91	94	142	133	135
Maltbyg (kr./hkg.)	117	101	167	162	160
Raps (kr./hkg.)	222	229	331	323	230
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	95	112	129	83	110
<i>Foder mv.</i>					
Soyaskrå (kr./hkg.)	235	230	248	248	250
Foderhvede (kr./hkg.)	98	105	154	148	151
Foderbyg	93	103	154	149	151
Rapsskrå (kr./hkg.)	141	169	167	160	160
Gødning (indeks)	172	161	189	178	180
Brændstoffer (indeks)	148	187	229	245	250

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.

Tabel 2: Prisforventninger til økologiske produkter

	2009	2010	2011*	2012*	2013*
Mælkepris	2,70	2,97	3,22	3,11	3,05
Oksekød – unge udsætterkøer	17,51	20,24	21,03	27,00	27,50
Foderbyg – økologisk (kr./hkg.)	139	167	233	242	225
Kraftfoder, høj pct. (kr./hkg.)	404	352	385	400	390

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.

Salgspriser

Priserne for planteprodukter – korn, kartofler, raps, frø mv. - var på et højt niveau i 2011, mens de forventes at falde lidt tilbage mod et mere gennemsnitligt niveau i 2012.

Mælkeprisen forventes at falde til 2,55 kr. pr. kg standard mælk i 2012, mens niveauet for 2013 vurderes til 2,50 kr. pr. kg ud fra en forventning om, at dette udtrykker det mere langsigtede niveau for mælkeprisen. Der

kan dog forekomme meget store udsving i prisen fra år til år, da mælkeprisen følger udviklingen på verdensmarkedet, som i stigende grad domineres af lande, hvis mælkeproduktionen afhænger af klimamæssige forhold.

Mælkeprisen er faldet med 10,3 øre i starten af 2012, som følge af stigende globalt udbud af mælk. Samtidig stagnerer efterspørgslen i den vestlige verden på grund af den økonomiske situation, faldende realløn, stigende energipriser og høje priser på mejeriprodukter i detailhandlen. Den stigende produktion er således blevet eksporteret til vækstmarkederne udenfor Europa og Nordamerika. Rabobank forudser fortsat voksende produktion i andet kvartal 2012, og at efterspørgslen vil have svært ved at følge med. De vurderer derfor, at mælkeprisen kan komme under pres i andet kvartal, og først senere i 2012 vil der komme bedre balance på markedet. Vi antager i prognosen, at den aktuelle mælkepris kan fastholdes i andet kvartal, da Arla signalerer, at prissænkningerne er foretaget ud fra forventninger til indtjeningen i de kommende måneder. En uændret mælkepris kan dog vise sig at være for optimistisk set i lyset af Rabobanks vurderinger.

Den økologiske mælkepris følger den konventionelle, som følge af den umiddelbare substitutionsmulighed mellem konventionelle og økologiske mejeriprodukter. Arla sænkede økologitillægget i begyndelsen af 2012 som følge af, et fald i forbrugernes efterspørgsel efter økologiske mejeriprodukter. På den baggrund forudses en anelse større fald i den økologiske mælkepris sammenlignet med den konventionelle i 2012.

Svinekød.

Der er indtil nu i 2012 registreret en svagt faldende EU produktion af svin i forhold til samme periode året før. Da eksporten af svinekød ud af EU samtidig holder niveauet fra året før, er der skabt forudsætninger for en højere notering end sidste år. Den faldende EU produktion er en reaktion på en lang periode med dårlig økonomi i svineproduktionen.

Efter 1. januar er det vanskeligt at vurdere, hvad der sker med produktionen af svin i EU, når de nye EU-krav om løsgående drægtige søer træder i kraft. Men i prognosen er der regnet med en fortsat svagt faldende EU produktion af svinekød i første halvår 2013. Kan eksporten af svinekød ud af EU samtidig fastholdes på det nuværende niveau, bør der være grundlag for, at noteringen fortsat kan ligge højere end året før.

Siden prognosen fra december er der ikke kommet afgørende nye markedsinformationer, som giver grundlag for at ændre i den hidtidige prognose for svinenoteringen.

Købspriser

De kraftigt stigende *kornpriser* i 2010 medførte træk på lagrene, og denne effekt sætter stadig præg på markederne. Efter at have holdt et forholdsvis højt niveau i 2011, forventes priserne at falde tilbage mod et mere gennemsnitligt niveau i 2012.

Prisen på *sojaskrå* og *raps* forventes at forblive høje.

Samlet set ventes foderomkostningerne fortsat at holde et højt niveau i 2012 og 2013.

Prisen på *handelsgødning* ventes at falde marginalt tilbage i fra det nuværende niveau i 2012 og 2013. Niveauet vil dog fortsat være forholdsvis højt på grund af stor efterspørgsel og høje energipriser.

Priserne på *bekæmpelsesmidler*, *reparation* og *vedligeholdelse* samt *tjenesteydelser* forventes generelt at følge den almindelige prisudvikling i prognoseperioden.

Der hersker stor geopolitisk og konjunktuel usikkerhed om *energipriserne*. Prognosen bygger på nogenlunde uændrede priser i forhold til det aktuelle niveau i marts 2012.

Konjunktur og renter

Efter en vækstafmatning omkring årsskiftet 2011/2012, er der igen lidt bedre udsigter for den globale vækst. Tydeligst er tegnene i USA, hvor de fleste vækst-nøgletal igen peger opad, ligesom diverse ledende økonomiske indikatorer varsler fremgang. Eneste betydende sektorer, som endnu ikke for alvor har oplevet en opblomstring, er boligmarkedet og byggesektoren. Flere af de nyindustrialiserede lande, herunder Kina, har tydeligt mærket vækstnedgangen, selvom der stadig ses relativt høje vækstrater efter vestlig målestok. Der er dog fortsat store potentielle virkemidler i den økonomiske politik, og gradvist bliver værktøjerne anvendt, så den økonomiske politik bliver mere ekspansiv. I Europa er landene fortsat tvedelte – fornuftig genopblomstring af væksten i de nordvestlige lande og svag vækst eller recession i de syd- og østligt beliggende lande.

Prognosen bygger på en forudsætning om, at de udviklede økonomier fortsat oplever svag, men positiv vækst – dog med store forskelle og fortsat med en vis risiko for recession i flere lande.

Gældskrisen i Euroområdet vil fortsat være en af de helt centrale problemstillinger i de kommende år. I første omgang er en spredning af gældskrisen tilsyneladende afværget, men fra tid til anden vil problemerne dukke op til overfladen, og fokus vil dreje i retning af de kriseramte lande. Disse lande lider under en kombination af lav vækst og høj gæld, og presset for at konsolidere de offentlige finanser vil fortsat være stort, også i lyset af den forpligtende Stabilitetspagt. Samtidig vil øget regulering og stramning af kravene til den finansielle sektor virke væksthæmmende, og perioden med svag vækst bliver formentlig af længere varighed. Selvom recessionsrisikoen er aftaget betragteligt, balancerer de europæiske økonomier samlet set fortsat mellem lav vækst og nulvækst med risiko for fortsat recession i flere lande.

I takt med de lidt bedre vækstudsigter i USA og den midlertidige løsning på den europæiske gældskrise er de lange renter trukket lidt op. Renteniveauet er dog fortsat lavt, og vil forblive lavt en rum tid endnu. Også de korte europæiske renter vil forblive lave. En yderligere rentenedsættelse i Europa kan ikke udelukkes, men det kræver en kraftig genopblussen af den europæiske gældskrise. Der er dog ikke længere indregnet lavere renter i markedet.

Selvom der er faldet lidt mere ro over de finansielle markeder, er udviklingen fortsat præget af stor usikkerhed om det fremtidige konjunkturforløb og problemerne med høj offentlig gæld, løbende underskud og den finansielle sektors skrøbelighed. Usikkerheden vil fortsat være fremherskende i denne prognoses tidshorisont.

Tabel 3 viser, hvilke renteforudsætninger prognosen bygger på.

Tabel 3: Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011*	2012*	2013*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,43	5,08	5,38
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,62	2,39	2,69
Realkredit, flex, euro	1,87	2,17	2,34	2,64
Finanslån, valuta	4,86	5,15	5,45	5,65
Kassekredit, dkr.	6,50	7,00	7,40	7,60
Banklån, dkr	5,67	6,00	6,40	6,60

* Prognose fra Videncentret for Landbrug samt Landbrug & Fødevarer.

Datamateriale

Resultaterne er vejede, så de er repræsentative for hele landbruget i henhold til den seneste landbrugstælling fra Danmarks Statistik. I alt indgår 8.430 bedrifter i analysen, hvis resultater er vejjet op til de 32.175 bedrifter, der var i alt i 2010. Heraf er 12.411 heltidsbedrifter.

Bedrifterne, der indgår, skal være på mindst 10 ha, eller værdien af et 'standardoutput' (omsætning) skal være på mindst 15.000 euro. Årsrapporten skal derudover indeholde privatøkonomiske data.

Indkomstprognoserne for 2011-2013 er lavet på baggrund af regnskaberne i DLBR's regnskabsdatabase for 2010 samt prognoser for salgs- og købspriser, hvor baggrunden for prognoserne fremgår af Landbrug & Fødevarers publikation "Markedsvurdering for landbrugsproduktion". Dog indgår de regnskaber, der er indberettet for 2011 pr. 17. marts ligeledes i vurderingen af de foreløbige resultater for 2011 samt for fremskrivningen til 2012 og 2013.

Analysen indeholder en særskilt opgørelse for heltidsbrug. Heltidsbrug står for ca. 85 pct. af den samlede landbrugsproduktion. Et heltidsbrug er defineret som et brug, hvor årets produktion kræver en arbejdsindsats, der er på mindst 1.665 normtimer.

Fra og med 2010 har EU besluttet at ændre klassifikationen af bedriftstyper (Planteavl, kvæg, svin, pelsdyr, fjerkræ). Som en følge heraf ændrer Videncentret for Landbrug i lighed med Danmark Statistik tilsvarende principperne for klassifikation af bedriftstyper, så de er i overensstemmelse med EU-standarden.

Tidligere er bedrifterne som blevet udgangspunkt klassificeret efter, hvor minimum to tredjedele af standard-dækningsbidraget stammede fra. Nu bliver tilhørsforholdet afgjort af, hvor minimum halvdelen af omsætningen genereres.

Ændringen får indflydelse på en række bedrifter, som skifter kategori. De største ændringer finder sted inden for planteavlere og "øvrige landbrug". Den ændrede klassifikation har betydet, at i alt 250 heltidsbedrifter (vejet op til 548) har skiftet kategori. Dette svarer til godt fire procent af bedrifterne.

Definitioner

Afkastningsgrad: Resultat af primær drift plus afkoblet støtte minus ejer aflønning, divideret med landbrugsaktiver (gennemsnit primo og ultimo). Viser forrentningen af landbrugsaktiverne.

Alle bedrifter: Inkluderer alle bedrifter over 10 ha eller med et standard-dækningsbidrag over 60.000 kr.

Investeringskvote: Investeringer i alt divideret med aktiver i alt. Udtrykker investeringsniveauet i forhold til produktionsapparatets størrelse.

Likviditet før investeringer: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger.

Lønningsevne: Driftsresultat før renter plus afkoblet EU-støtte minus forpagtningsafgift og minus 4 pct. forrentning af landbrugsaktiver (gennemsnit primo og ultimo) divideret med antal normtimer (dog reduceret med timer aflønnet af maskinstation). Viser mulighed for afkast til kapital og arbejde.

Soliditetsgrad: Egenkapital ultimo minus hensættelser til skat i procent af samlede aktiver ultimo.

Gældsprocent: Gæld (ekskl. hensættelser) i procent af samlede aktiver som gennemsnit af primo og ultimo.

Årets resultat: Driftsresultat plus nettoindtjening uden for landbruget.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Økonomi

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
Skejby F +45 8740 5010
DK 8200 Århus N vfl.dk

